

[Holdgaard.]

trykker, og er klar over, hvor det er, der skal sættes ind.

Jeg skal dernæst nævne, hvad det Mindretal, paa hvis Indstilling Ministeren har bygget sit Forslag op, skriver om Forslaget om solidariske Laaneforeninger. Dette Mindretal, nemlig Landstingsmand Hauch, Gaardejer Tvedegaard og Hr. Tesdorpf, skriver i Betænkningen Side 4: „Forslagsstillerne er opmærksomme paa, at der under de nuværende vanskelige økonomiske Forhold vil være megen Ængstelse for at gaa ind under solidarisk Ansvar....“.

Og saa slutter man:

„At saadanne Laaneforeninger vil have gode Betingelser for at gøre Nytte, naar de økonomiske Forhold — forhaabentlig inden der er gaaet alt for lang Tid — igen skaber Vilkaar for økonomisk Fremgang, er hævet over enhver Tvivl.“

Det vil altsaa sige, at naar Krisen er ovre, tror man, at det Forslag, man har stillet her til en Mildnelse af Krisen, kan hjælpe.

Jeg skulde ikke mene, at man har mere Vidnesbyrd behov for at forstaa, at det Forslag, her er stillet, saa at sige ingen Betydning vil faa overfor det Forhold, som man har tænkt det skulde anvendes paa, og da vi fra det radikale Venstres Side er enige i de Betragtninger, maa vi selvfølgelig kræve og arbejde for, at disse Udlaan sker paa et andet Grundlag.

Paa det Grundlag, hvorpaa vi arbejder indenfor de Driftslaaneforeninger, som Husmændene har, er det radikale Venstre, som jeg sagde før, villigt til at forhandle paa en saadan Maade, at de Landbrugere, hvis Ejendoms Grundværdi ligger over 12 000 Kr., ogsaa kan komme i Betragtning, for, som jeg sagde før, vi mener, at man maa have ensartede Forhold.

I denne Forbindelse vil jeg gerne rette en Forespørgsel til den højtærede Minister. Det ligger jo saaledes, at disse Driftslaaneforeninger efter den Praksis, der nu foregaar, har fundet, at Loven om disse Foreninger trænger til forskellige Ændringer, og derfor har vi i Fjor fra Landsudvalgets Side rettet Henvendelse til Ministeren med Ønske om bestemte Forslag. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Minister, om vi kan vente fremsat Forslag til Ændring af den bestaaende Driftslaaneforeningslov angaaende de min-

dre Landbrugere, og om de Ønsker, som det Formandsmøde, der blev afholdt sidste Foraar, fremsatte, vil kunne imødekommes, de Ønsker, som gik ud paa, at Renten nedsættes til 4 pCt., at der ydes Laan lig den tegnede Garantium, at Staten dækker Halvdelen af eventuelle Tab ved Foreningernes Udlaan, og at der af Statskassen stilles et Beløb til Raadighed til Foreningernes Administration.

Disse 4 Ændringer var det Formandsmøde, der blev afholdt her i København sidste Foraar, enigt om det var nødvendigt at faa gennemført for disse Driftslaaneforeninger, hvis man skulde kunne udføre Arbejdet paa en tilfredsstillende Maade, til Gavn for de Landbrugere, som nu skal høste Gavn af denne Laangivning.

Det er min Opfattelse, at dersom man gennem Driftslaaneforeninger skal komme de Landbrugere til Hjælp, som Staten kan have nogen Forpligtelse til at hjælpe, maa det ske paa et saadant Grundlag som det, vi arbejder paa indenfor de mindre Landbrug, hvor man tager Pant i det Dyr eller det Redskab, hvori der ydes Laan, i Stedet for gennem solidariske Laaneforeninger. Vi har den Erfaring, at gennem saadanne Foreninger kan man i Virkeligheden være med til at hjælpe adskillige, som er daarligt økonomisk stillede.

Jeg vil da sluttelig rette en Henstilling til det Udvalg, der eventuelt bliver nedsat om disse Lovforslag. Jeg er ikke klar over, hvorvidt det er Meningen at henvise de tre Lovforslag, som her er til Behandling, til et samlet Udvalg; jeg vilde egentlig finde det mere tiltalende, om man henviste Lovforslaget om Driftslaaneforeninger til et særligt Udvalg, der saa grundigt kunde undersøge og overveje, paa hvilken Maade man eventuelt kunde sammenarbejde det Lovforslag, Ministeren har fremsat, med den Driftslaaneforeningslov, vi har. Men uanset, om man henviser Lovforslagene til eet Udvalg, eller man vælger to, er det min Henstilling, at man vil tage de Tanker, jeg her har fremsat, op til Overvejelse og tage et Arbejde op for at søge at arbejde disse Forslag sammen og i alt Fald skabe Mulighed for, at de Laan, som stilles til Raadighed gennem Driftslaan til kriseramte Landbrugere, ydes paa saadanne Betingelser, at de kan komme de Landbrugere til Hjælp, som maa siges at være økonomisk daarligt stillede, i Modsætning til de Laan, som Talen er om i det her foreliggende Lovforslag, og som efter min Mening i bedste